

Англія в XVI столітті

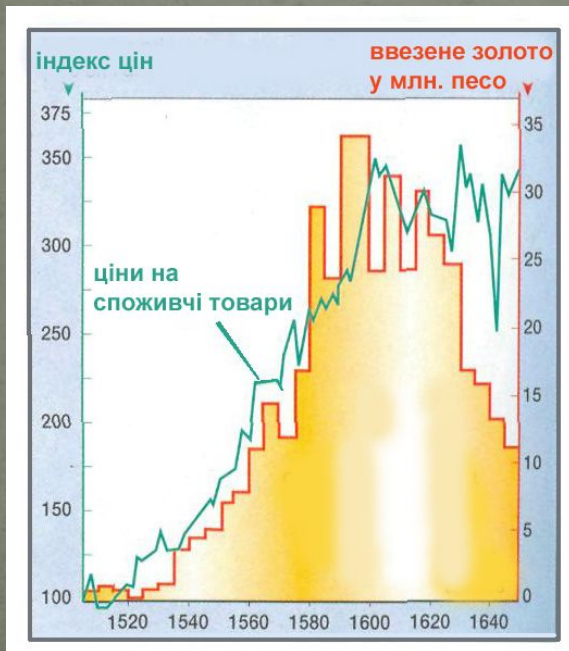
Підготовано Пилипом Снегірьовим з 8-А

У XVI ст. Англія увійшла невеликою за територією країною. Володіння Англії в Ірландії були незначними, Шотландія також не входила до її складу. На початку XVI ст. населення країни становило близько 3 млн чоловік, а наприкінці століття збільшилося до 4 млн. Утім столиця Англії, місто Лондон із населенням близько 200 тис. жителів, був одним з найбільших міст Європи.

Революція цін

- "Революція цін" - рух цін в XVIII в. убік їх значного й швидкого росту. Сутність і економічний зміст - знецінювання грошового металу й величезне збільшення грошової маси, внаслідок чого відбулося швидке й сильне підвищення цін на всі товари.
- У XVI ст. у Англії капіталістичний сектор виробництва мав великий вплив на господарське життя, незважаючи на те, що давав меншу частину всієї продукції промисловості і сільського господарства. Більшу частину суспільної продукції продовжували виробляти господарства тих форм, які були властиві лише феодальному суспільству.

Аграрна революція

- Аграрний переворот і розвиток ринкових відносин у сільському господарстві зумовили значні зміни в англійському суспільстві. Мануфактурні підприємства та господарства нових дворян не могли забезпечити роботою величезну кількість знедолених селян. Міста заповнили жебраки, величезні маси людей шукали роботи і, не знаходячи її, крали або старцювали. На початку XVII ст. в Лондоні налічувалося 50 тис. жебраків. Король Генріх VIII почав видавати закони, спрямовані проти старцювання. Збирати милостиню дозволялося тільки немічним і старим; тих, хто міг працювати, били батогом і зобов'язували повертатися додому. Якщо затримували вдруге — знову били та відрізали половину вуха. Кого затримували втретє — страчували як злочинця.

Генріх VIII

Генріх VIII Тюдор (28 червня 1491 - 28 січня 1547) — король Англії з 1509 року, успадкував трон від свого батька Генріха VII, одружився з Катериною Арагонською, вдовою свого брата.

- Реформація в Англії розпочалася за правління Генріха VIII Тюдора (1509-1547 рр.). Король підтримав реформацію тому, що був особисто зацікавлений у реформі церкви. Він вирішив розлучитися зі своєю першою дружиною (загалом він одружувався шість разів) Катериною Арагонською і взяти шлюб з придворною красунею Анною Болейн. Папа Римський у розлученні відмовив. Тоді Генріх VIII пішов на розрив з Римом. У 1534 р. було прийнято "Акт про супрематію", за яким англійську церкву, виведену з-під зверхності папи Римського, очолив король. Генріх VIII безперешкодно оформив розлучення. Так в Англії "зверху", за наполяганням короля, розпочалася Реформація.

Едуард VI

Едуард VI Тюдор (12 жовтня 1537, палац Ричмонд, — 6 липня 1553, палац Пласентія) — король Англії, син Генріха VIII і його третьої дружини Джейн Сеймур.

- Король Едуард VI «покращив» англійські закони. Той, хто не працював, віддавався в рабство тому, хто на нього доніс. Хазяїн мав право примушувати його до будь-якої роботи, продавати, дарувати тощо. Якщо раб тікав, то за першу втечу йому випалювали на лобі або щоці тавро й віддавали в довічне рабство. За другу втечу ставили друге тавро, за третю — страчували як державного злочинця. Англійські хроніки пишуть, що за роки правління Генріха VIII було страчено 72 тис. волоцюг і жебраків.

Марія I Тюдор

- **Марія I Тюдор** або Марія I Кривава (18 лютого 1516 — 17 листопада 1558) — королева Англії і одночасно королева Ірландії (1553-1558), дочка Генріха VIII; фанатична католичка, за знищення понад 300 високопоставлених представників протестантської церкви отримала прізвисько «Кривава Мері».

Вона правила сама, і царювання її в багатьох відносинах виявилось найвищою мірою нещасно для Англії. Королева з жіночою впертістю бажала повернути країну під покров римської церкви. Сама вона не знаходила задоволення катуючи людей, незгодних з нею у вірі; але вона напустила на них юристів і богословів, постраждалих в минуле царювання. Проти протестантів були звернені страшні устами, видані проти єретиків Річардом II, Генріхом IV і Генріхом V. З лютого 1555 по всій Англії запалали багаття, на яких гинули «єретики». Всього було спалено близько трьохсот чоловік, серед них ієрархи церкви - Кранмер, Рідлі, Латімер та інші. Було наказано не щадити навіть тих, хто, опинившись перед вогнищем, погоджувався прийняти католицтво.

Єлизавета I

- **Єлизавета I Тюдор** (7 вересня 1533 - 24 березня 1603) — королева Англії та Ірландії між 1558 та 1603 роками, відома також як королева-дівиця, Глоріана та Добра королева Бесс. За час її правління, особливо завдяки перемозі над Іспанською Армадою, Англія перетворилася з другорядної держави на периферії Європи у володаря морських просторів. Її вважають національною героїнею Англії.

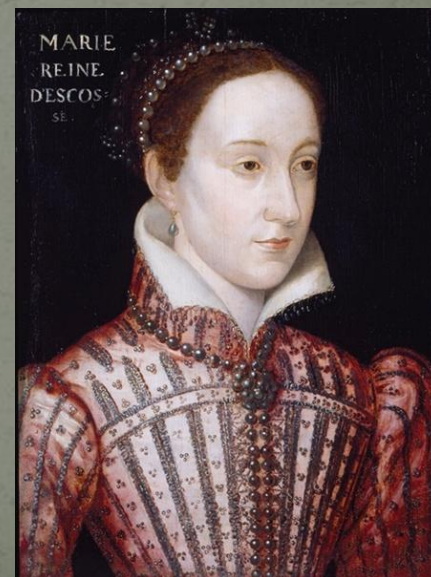
Коли Єлизавета зійшла на трон, в Англії не було жодних колоній. Натомість Іспанія отримувала значні прибутки із захоплених нею безмежних територій у Північній, Центральній та Південній Америці. Не дивно, що Англія теж прагнула мати свої володіння. Тож винахідливі мандрівники почали часто організовувати експедиції просторами океанів у пошуках щастя, слави й нових шляхів в Китай та на Далекий Схід. Френсіс Дрейк став першим капітаном, який на власному кораблі здійснив кругосвітню подорож. Пропливаючи вздовж західного узбережжя Південної і Північної Америки, Дрейк пограбував чимало іспанських суден з коштовностями. Аби протистояти іспанській монополії у Новому Світі, мореплавець Уолтер Релі виділив кошти на заснування колонії на східному узбережжі Північної Америки. На честь Королеви-дівки Релі назвав цю територію Вірджінією, що буквально означає «земля діви». І, хоча перші спроби мореплавців завершилися невдачею, вони розбудили інтерес Англії до подальших завоювань. Загибель іспанської «Непереможної армади» відкрила перед Англією великі перспективи панування на морях і океанах. Єлизавета сприяла новим торговельним зв'язкам з Південно-Східною Азією. Так закладалися підвалини Британської імперії, яка з часом мала володіння по всьому світі.

Марія Стюарт

- **Марія I Стюарт** (8 грудня 1542 — 8 лютого 1587) — королева Шотландії з дитинства (фактично з 1560) до повалення в 1567, а також королева Франції в 1559—1560 (як дружина короля Франциска II) і претендентка на англійський престол.
- Марія не переставала створювати інтригу проти Єлизавети I, зав'язавши секретне листування з європейськими державами, однак реальної участі у повстаннях проти англійської королеви вона не приймала. Проте ім'я Марії Стюарт, законної правнучки короля Генріха VII Англійського, активно використовувалося змовниками проти Єлизавети I. У 1572 була розкрита змова Рідольфі, учасники якого намагалися змістити Єлизавету і посадити на трон Англії Марію Стюарт. У 1586, можливо, не без участі міністра Єлизавети Френсіса Уолсінгема і свого тюремника Еміаса Паулета, Марія Стюарт була втягнутою в необережне листування з Ентоні Бабінгтоном, агентом католицьких сил, в якій вона підтримала ідею змови з метою вбивства Єлизавети I. Проте змова була розкрита і листування потрапило в руки англійської королеви. Марія Стюарт постала перед судом і була засуджена до страти. 8 лютого 1587 Марія Стюарт була обезглавлена.

Яків І

- **Яків І Стюарт** (19 червня 1566 — 27 березня 1625) — король Англії (1603-1625), перший з шотландської династії Стюартів (син Марії І Стюарт), і король Шотландії (1567-1625, правив під іменем Яків VI); ставши королем двох держав, першим почав називати себе королем Великої Британії.
- Початок правління Якова в Англії ознаменувався масовою посвятою у дворянство й роздаванням титулів (за весь час царювання короля лицарське звання було надано близько 300 людям, з них 62 отримали титули лордів, графів, маркізів чи герцогів). Однак, свої позиції зберегли й елізаветинських чиновників, що мали особливий знак.

Фрэнсіс Дрэйк

- **Фрэнсіс Дрэйк** (бл. 1540 — 28 січня 1596) — англійський капер або пірат, навігатор, работоргівець, політик, та інженер ери Єлизавети I, яка надала йому титул лицаря. Перший англієць і другий у світі командир корабля, який здійснив навколосвітню подорож.
- Він збагатився, будучи піратом у Карибському морі в 1567—1572 роках і грабуючи іспанські кораблі. Подорож 1568 завершилась битвою при Сан Хуан де Уллоа . За наказом Єлизавети I та на її кошти ним була споряджена експедиція до Тихого океану, до якої він відправився в 1577 році, здійснивши до 1580 року навколосвітню подорож на галеоні «Золота лань», грабуючи попутні іспанські кораблі. Це була друга подорож навколо світу.
- Дрейк також посприяв перемозі над «непереможною» Іспанською Армадою у 1588 році, будучи заступником командуючого англійським флотом Чарльза Говарда. Хоча він вважався героєм серед англійців, серед іспанців вважався злочинцем і піратом, відомим під прізвиськом El Draque («Дракон» староіспанською мовою). За його голову іспанський король Філіп II свого часу призначив нагороду у 20 тис. дукатів (близько 8 млн доларів США за сучасними стандартами).
- На честь Френсіса Дрейка названо протоку між Вогняною Землею та Антарктидою.

Дякую за увагу!!!

